

ШАМШЫРАК

Түлкібас аудандық апталық қоғамдық-саяси газеті

Алтын күз өзінің бар жылы шуағын Жер – ананың төсіне аямай шашып, айналаға орнаған тыныштыққа еріксіз мүлгіген күй кешкендей, күз әуеніне бейнебір бой ұсынып тұрғандай. Табиғаты түрлі – түсті кілемді көз алдына елестеткен қазан айының сегізінші жұлдызы күні тау қойнауына сұғына орналасқан шағын ғана Дәубаба ауылының тұрғындары бойларын кернеген қуанышты сәтті бастарынан кешті. Олар осы өңірде кіндік қандары тамып, кезінде қайта оралмас балалық шақтары мен жастық кезеңдері өткен қасиетті ата мекендерінен түлеп ұшып шыққан, есімдері бүкіл Қазақстанға танымал қос қаламгерлерін құшақ жая қарсы алды. Атап айтқанда, 75 жастың жотасына көтеріліп отырған жазушы, аудармашы, баспагер Мұхтар Қазыбек пен 70 жасқа қадам басқан жазушы – сыншы, Халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының иегері Әмірхан Мендекені жерлестері осы айтулы даталарымен, қуаныштарымен салтанатты жағдайда Дәубабаның дарқан төсінде атап өтті. Сол күні жергілікті Мәдениет үйіне жиналған қауымның қатары қалың болды. Мәдениет үйінің меңгерушісі Мұхамеджан Едігеевтің ұйытқы болуымен өткен бұл тағылымды іс-шара алғашқы қадамын сахна төрінен орын алған қос қаламгердің шығармашылық өмірбаяндарын таныстырудан басталды.

Мұхтар Қазыбек 1951 жылы 24 қаңтарда қазіргі Түркістан облысы, Түлкібас ауданы, Дәубаба ауылында дүниеге келді. Балалық шағы мен жастық кезеңі осы таулы өңірде өтті. Ары қарай оқуын жалғастыру үшін Түлкібас кентіндегі тарихы терең, негізінен теміржолшылардың балалары оқитын Т.Рысқұлов атындағы орта мектепті бітірген соң, 1973 жылы Абай атындағы ҚазПИ – дің филология факультетіне оқуға түсті. Аталмыш білім ордасынан дипломын алып шыққан соң екі жылдай өз ауданында мамандығына сай мұғалім болып еңбек етті. 1976-1996 жылдары республикалық «Қазақстан» баспасында редактор, аға редактор, ғылыми – көпшілік әдебиеттер редакциясының меңгерушісі болып қызмет

атқарды. 1996-1999 жылдары республикалық «Санат» баспасының бас редакторы, М.Х. Дулати қоғамдық қорының директоры, М.Х. Дулатидің, басқа да ғұлама ғалымдардың, қоғам қайраткерлерінің шығармашылығына арналған көптеген мақалалардың, кітаптардың авторы атанды. Қазақ халқына белгілі тұлғаларының, батырларының, Бауыржан Момышұлының, Олжас Сүлейме

үлесі үшін» медалдарымен, ҚР Баспасөз және ақпарат министрлігінің Құрмет грамотасымен бағаланды.

Әмірхан Мендеке 1956 жылы 1 қаңтарда Түлкібас ауданы, Дәубаба ауылында дүниеге келді. 1972 жылы аудан орталығындағы Абай атындағы орта мектепті бітіріп шықты. ҚазМу-дың филология факультетіне оқуға түсіп, 1979 жылы аталмыш оқу

атқарды. Республикалық баспасөз беттерінде 100-ге жуық әдеби – сын мақалалары жарыққа шықты. 2001 жылы «Елорда» баспасынан «Сөз өнері: серті мен дерті» атты сыни мақалалар жинағы жарық көрді. Әмірхан Мендеке Халықаралық «Алаш» сыйлығының иегері, Қазақстан Жазушылар Одағының лауреаты.

Осылайша туған жерлеріне

халықтың құрметіне бөлене беруіне тілектестіктерін білдірді. Олардың дендеріне саулық, отбасыларына амандық, шығармашылықтарына сәттілік тілеп, дәстүрімізбен сыйлы қонақтардың нықтарына шапан жапты. Одан кейін қаламгерлердің өздеріне кезек берілді.

Жерлестері тарапынан қойылған «Балалық шақта қандай бала болдыңыздар? Кітап оқуға қызығушылықтарыңыз қашан басталды? Алғашқы оқыған кітаптарыңыз естеріңізде ме?

Сіздерге бала кездеріңізде ерекше әсер еткен адам болды ма? Егер ғайыптан сол бала кездегі өзіңізбен бүгін кездесе қалсаңыз оған қандай кеңес берер едіңіз?» деген әр түрлі және басқа да қызықты да тосын сауалдарды қонақтар жылы қабылдап, (кейбір сауалдарға тіпті күле қарап) көтеріңкі көңіл күйде ризашылық сезіммен жауаптарын қайтарды. Осылайша үш сағатқа созылған Дәубаба ауылынан шыққан байырғы түлектермен кездесу өзінің тартымдылығымен, келген қонақтардың жерлестеріне деген ризашылығымен, аманшылық болса әлі де бас қосамыз деген тәтті үміттерімен өзінің соңғы нүктесін қойды.

Алыстан ат арылтып, туған жерлеріне деген сарғайған сағыныштарын баса алмай келген қос қаламгермен кездесуге аудандық Келтемашат ауылдық округіне қарасты білім ордаларының басшылары, жергілікті ардагерлер кеңесінің, әжелер алқасының мүшелері, мектеп оқушылары мен кітапхана қызметкерлері қатысып отырды. Осы игі шараны әсерлі өткізе білген Дәубаба ауылдық Мәдениет үйінің меңгерушісі Мұхамеджан Едігеевтің атына да кездесу барысында жерлестері тарапынан жылы сөздер көптеп айтылып жатты.

... Сол күні алтын күздің жанға жайлы қоныржай лебі табиғаттың әсем бесігінде тербелген Дәубабаға көрік беріп тұрған тау қыраттары мен сарғыш жоталарын армансыз аймалап тұрса, көктегі күн де одан қалыспағандай өзінің нұршұғыласын аямай шашып тұрған еді...

Орынтай КӨМЕКОВ.

ҚҰЗАРЫН ДӘУБАБАНЫҢ ҰШҚАН КӨКТЕЙ... (немесе туған жерге деген сағыныш)

новтың, Асанбай Асқаровтың және басқа да қоғам қайраткерлерінің кітаптарын баспадан басып шығаруға орасан үлесін қосты. Баспа саласындағы ерен еңбегі КСРО Халық шаруашылығы көрмесінің қола, КСРО Баспа ісінің үздігі, ҚР Ұлттық кітапхана «Кітап мәдениетіне қосқан зор

орнынан түлеп ұшып шыққан соң «Мектеп» баспасында аға редактор, «Қазақ әдебиеті», «Социалистік Қазақстан» газеттерінде бөлім меңгерушісі, Қазақ радиосының бас директоры, Қазақстан Республикасы Үкіметі аппаратында аға консультант болып қызмет

деген перзенттік сағыныштарын өздерімен бірге ала келген қонақтардың өмірбаяндары мен бейне таспалары таныстырылып болған соң «Құзарын Дәубабаның ұшқан көктей» атты кездесу одан әрі жалғасын тапты. Түлкібас ауданына белгілі айтыскер ақын Тұрысбек Келімбетов өз орындауына Дәубабадан шыққан қос тұлғаны арқау етсе, аудандық Мәдениет бөлімінің жез тандай әншісі Гүлназ Қалтаева жер жәннаты - Түлкібас жайлы әсем әнді нақышына келтіре орындады. Аудан әкімінің кеңесшісі Садуақас Сейсенбаев пен аудандық мәслихаттың төрағасы Серғазы Сәрсенбаев сахна төрінде туған жерлеріне табан тіреп, айрықша сезімде отырған бүгінгі қуаныш иелерін мерейлі жастарымен құттықтап, алдағы уақытта да өздерінің адал еңбектерімен қарапайым

Республика күні қарсаңында тағылымды жиын өтті

Президентіміз Қасым-Жомарт Тоқаевтың бастамасымен қолға алынған «Кітап оқитын ұлт» жобасы аясында төрт жаңа кітаптың тұсауы кесіліп, оқырман қауымға жол тартты.

Алдымен жиынға қатысушыларға Мемлекет басшысының әр жылдары сөйлеген сөздері, мақалалары мен ой-тұжырымдары жинақталған, жуырда жарық көрген «Әділетті қоғамға – шыншыл сөз» атты кітабы таныстырылды.

Бұл бірегей еңбектің басты маңызы – мемлекет пен қоғам дамуының стратегиялық бағдарын айқындап, әрбір отандасымызды «Әділетті Қазақстанды» құру

ісіне жұмылдыру.

Жиын барысында тұсауы кесілген еңбектер қатарында «Абай даналығы» танымдық энциклопедиясы, «Момышұлы әлемі» зерттеу еңбегі, «Түркібасы – айбыным, «Шынар бастау» – айдыным»

жастар шығармаларының жинағы және «Түркібасының спорттағы мақтаныштары» атты кітап бар.

Таныстырылым барысында авторлар мен жоба үйлестірушілері еңбектердің мазмұны, олардың жас ұрпаққа берер тағылымы мен тәрбиелік мәні туралы ой бөлісті.

Аталған кітаптар туған жерге деген сүйіспеншілікті арттыруға, ұлттық құндылықтарды дәріптеуге және өскелең ұрпақты отансүйгіштік рухта тәрбиелеуге бағытталған.

Жандар АСАН,
қоғам қайраткері.